

FÅKUNNIG, a. 2. Som föga vet och förstår.
— *Syn.* Okunnig, Enfaldig.

FÅKUNNIGHET, f. 3. Egenskapen att vara fåkunnig. — *Syn.* Okunnighet, Enfaldighet.

FÅLA, v. n. 1. (om ston) Föda. I vissa landsorter såges *Föla*. [Fola.]

FÅLE, m. 2. pl. — *lar.* Ung häst. [Fole.]

FÅLL, m. 2. Kant på tyg, som blifvit inviken och tillsydd, för att hindra rispning.

FÅLLA, v. a. 1. I. (af *Fäll*) Invika och tillsy kanter på tyg.

FÅLLA, f. 1. 1) Plats på en åker, för tillfället kringstängd med sprötflätning, galler- eller flätverk, och hvarinom man låter får vara någon liten tid, t. ex. ett par dygn, för att med minsta kostnad och besvär göda jorden. Man säger äfv. *Får-fälla*. — 2) (gam. krigsk.) Se *Barfrid*.

FÅLLA, v. a. 1. II. (af *Fälla*, f.) Instänga och låta vara natten öfver i fälla. *F. fåren*.

FÅLLANDE, n. 4. I. Handlingen, då man fäller tyg.

FÅLLANDE, n. 4. II. Handlingen, då man fäller får.

FÅLLBÄNK, m. 2. Sängställe, så gjordt, att det efter begagnandet för natten kan hopskjutas och får utseende af en fruntimmersbyrå.

FÅLLNING, f. 2. Se *Fällande*, I.

FÅLUNGE, m. 2. pl. — *ungar.* Liten, ej fullväxt fåle. Skrefs fordom *Fölunge*.

FÅN, n. 3. (fam.) 1) Fånig människa. — 2) Dum, enfaldig person.

FÅNE, m. 2. pl. *fånar*. 1) Fånig människa. Se *Fån*. — 2) (fam.) Dum, enfaldig människa.

Anm. Förmodas ursprungligen hafva härlert sig ifrån folkbenämningen *Vaner*, emedan Asarne, hvilkas religion stod i skarp motsats till Vanernes, ansågo dessa, till följe af vaniska kultens i deras tycke orimliga läror, för dåraktiga, oförnuftiga människor. En *Vaner* kom således att betyda detsamma som *Däre* (jfr. d. o.). Samma ursprung förmodas äfv. hos alla ord, i hvilka sammansättningspartikeln *Van* ingår, såsom *Vanvett*, *Vansinne*, *Vanart*, m. fl., äfvenså hos orden *Fånga*, *Fånge*, m. fl.

FÅNG, n. 3. 1) Hvad som fångas, förvärfvas, fås. *EU ett godt f. Göra ett godt f.*, förvärfva, vinna någonting fördelaktigt. (Föräldr.) *Till f-s*, att få, t. ex.: *Der är inet till f.; det står ej mer till f.* — Ingår i sammansättningarna *Skogs-*, *Ved-*, *Gårdsfång*. — *Syn.* *Kap*, *Vinst*, *Fångst*. — 2) (lagt.) Förvärfningssätt. *Laga f.*, på lagligt sätt förvärfvad egendom. — 3) Så mycket som kan tagas om med armarna. *EU f. hö.* — 4) Sjukdom hos hästar eller mulåsnor, bestående deruti, att de helt hastigt förlora all styrka i sina ben, antingen till följe af öfverdrifvet arbete, eller derföre att de druckit för hastigt, när de varit varma.

FÅNGA, v. a. 1. (Har i part. pass. äfv. *Fån-gen*, för bem. 2.) 1) Genom jagt, fiske eller på annat sätt fasttaga lefvande djur, för ett eller annat ändamål, vanligtvis för att begagna dem till föda. *F. björnar*, *vargar genom skallgång*. *F. en elg*, *en hjort*, *en khorre*, *en råtta*. *F. fisk på nät*, *genom mete*. *F. kräftor*. *F. kramsfågel*. — *F. åpp*, se *Uppfånga*. — 2) (med person till objekt) Fasttaga, gripa. *F. en fiende*, *en tjuf*, *en rymmare*. (Fig.) *F. någon med dess egna ord*, narra någon att yttra ord, hvarigenom han faller, öfverbevisar, vederlägger sig sjelf. *Låta f. sig*, låta narra, snärja sig; låta sig förledas. — *Syn.* (om fiender) *Taga till fånga*, *Tillfångataga*; (om rymmare, o. s. v.) *Gripa*, *Fasttaga*. — 3)

(sjöt.) *F. vinden med seglen*, ställa dem så, att de fyllas af vinden. *F. krabbor*, under rodd slinta med åran och falla baklänges i farkosten. *F. ugglar*, se *Uggla*.

FÅNGA. Gammal böjd kasus af *Fånge*. Förkommer ännu i uttrycket *Taga till f.* (äfv. *Tillfångataga*), fasttaga och göra till fånge. (Fig.) *Taga sitt förnuft till f.*, (i biblisk mening) underkasta sitt förnuft trons lydnad; (i dagligt tal) låta leda sig af förnuftet, vara förnuftig.

FÅNGANDE, n. 4. Handlingen, då man fångar.

FÅNGARE, m. 3. (mindre brukl.) En, som fångar.

FÅNGBRÖD, n. 3. 1) Bröd, som bestås fångar (bem. 3). — 2) Se *Fångkost*.

FÅNGDIKE, n. 4. (landtbr.) Dike, som göres, för att uppfånga och afleda underjordiskt vatten.

FÅNGE, m. 2. pl. *fångar*. 1) En, som blifvit tillfångatagen i krig och är beröfvad friheten. *Utlösa en f. Utvexla f-gar. Gifva sig till f.*, se *Gifva sig fången* (under följ. ord). — *Syn.* *Krigsfånge*. — 2) Förbrytare, rymmare, som blifvit gripen, fasttagen. *En poliskonstapel kom med en f., som nyss hade blifvit gripen*. — 3) En, som sitter i fångelse. Har sammansättningarna: *Bekännelse-*, *Straff-*, *Lifstids-*, *Fästningsfånge*. — *Syn.* *Arrestant*.

FÅNGEN, I. Part. pass. af *Fånga*. Brukas adjektivt i följande uttryck: *Gifva sig f.*, låta sig tillfångatagas, gripas. *Hålla f.*, *sitta* ell. *vara f.*, i fångelse.

FÅNGEN, II. Part. pass. af *Få*. Som fåtts, bekommit. Brukas adjektivt under den gamla bem. af Förvärfvad, i följande talesätt: *Orätt f-et gods*, med orätt, på olagligt sätt förvärfvad. (Ordspr.) *Illa f-et är snart förgånget*, det, som med orätt fås, förloras snart åter.

FÅNGENSKAP, f. 3. Tillstånd, då man är fånge. *Råka vara i f. Babyloniska f-en*, den tid af Judafolkets historia, då det hade blifvit bortfördt till Babylon och der nödgades uppehålla sig.

FÅNGESMAN, m. 3. pl. — *män.* (lagt.) Den, af hvilken man genom köp, gåfva o. s. v. bekommit en sak, hvaraf man är eller påstår sig vara ägare. *Uppvisa sin f.*, uppgifva dennes namn.

FÅNGFÖRPLÄGNING, f. 2. Den kost, som af allmänna medel bestås fångar.

FÅNGGÅRD, m. 2. 1) Gård vid ett fångelse, der fångarne få hämta frisk luft. — 2) Fångelse (bem. 2).

FÅNGHUS, n. 3. Se *Fångelse* (bem. 2).

FÅNGJERN, n. 3. (jäg.) Redskap af jern till vilda djurs fångande.

FÅNGKLAMP, m. 2. (skepp.) Benämning på små vertikala klampar, som äro fästade på flera ställen i ett fartyg, att hänga något på.

FÅNGKNEKT, m. 2. Tjenare, som i ett fångelse bevakar fångarna, bär mat till dem, o. s. v.

FÅNGLINA, f. 1. (skepp.) Ett tåg, fästadt vid förstäfven af en båt, och som begagnas att dermed fästa eller fasthålla den.

FÅNGLISTA, f. 1. Lista på fångarna i ett fångelse.

FÅNGST, f. 3. 1) Fångande (djurs genom jagt eller fiske). *F. med ref eller krok*. Bildar flera sammansättningar, såsom: *Djur-*, *Fisk-*, *Kräftfångst*, m. m. — 2) Mängd af djur, fisk, som fångas eller blifvit fångade. *Huru stor f. af fisk har man gjort?* *Göra en god f.*, äfv. (fig.) göra en stor vinst, vinna en stor fördel.